

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/332/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2712203070
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2712203070.3

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci navrhovateľa: CASH COLLECTORS SK s.r.o., so sídlom Bratislava, Mlynské Nivy 49, IČO: 44 703 015, zastúpeného spoločnosťou: Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátska kancelária, so sídlom Mlynské nivy 49, Bratislava, IČO: 36 856 584, proti odporcom: 1. P. O., nar. XX.X.XXXX, bytom F., S. X, 2. J. O., nar. XX.X.XXXX, bytom F., S. X, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Bratislava, Fedinova 9, IČO: 42 260 086, o zaplatenie 2 975,85 Eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 30. 1. 2014, č.k. 2C/104/2012-206 - v časti o zamietnutí návrhu vo zvyšku a o neprijateľnosti zmluvnej podmienky, i o späťvzatí návrhu na začatie konania v zamietajúcej časti, t a k t o

rozhodol:

Odvolací súd späťvzatie návrhu v časti zamietnutej napadnutým rozsudkom p r i p ú š ť a, rozsudok súdu prvého stupňa v zamietajúcej časti r u š í a konanie v danom rozsahu z a s t a v u j e .

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, včítane závislého výroku o náhrade trov konania r u š í a v zrušenom rozsahu mu vec v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd uložil odporcom v 1 a 2 povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 2 697,11 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 2 570,28 Eur od 5.7.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania, ktoré predstavujú trovy právneho zastúpenia vo výške 285,22 Eur a iné trovy vo výške 178,50 Eur, a to všetko v splátkach po 30 Eur mesačne splatných vždy k 15. dňu toho ktorého mesiaca s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku, pod následkom straty výhody splátok pri nezaplatení jednej z nich. Vo zvyšku súd návrh zamietol a zároveň určil, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. 0252536282 uzatvorenej dňa 25.4.2005 medzi veriteľom Slovenská sporiteľňa, a.s. a dlžníkmi P. O., nar. XX.X.XXXX a J. O., nar. XX.X.XXXX v článku III. bod 7., prvá veta v znení: „Dlžník je povinný v prípade omeškania so splácaním pohľadávky z úveru, platiť úrok z omeškania vo výške určenej veriteľom zverejnením“ je neprijateľná.

Rozhodnutie súd odôvodnil s poukazom na ustanovenia § 1 ods. 1, 2 a 3, § 2, § 4 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 52, § 53, § 54 ods. 1 a 2, § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, § 153 ods. 4 a § 160 ods. 1 O.s.p. v podstate tým, že návrhu je možné vyhovieť len čiastočne v rozsahu uplatneného práva navrhovateľom na zaplatenie sumy 2 570,28 Eur titulom dlžnej istiny zo záväzkového vzťahu právneho predchodcu navrhovateľa Slovenská sporiteľňa a.s. s odporcami založeného Zmluvou o splátkovom úvere č. 0252536282 zo dňa 25.4.2005, ktorú súd posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere a to spolu s úrokmi z omeškania z priznanej istiny odo dňa nasledujúceho po zosplatení dlhu, t.j. od 5.7.2011 do zaplatenia. Súd v súlade s ustanovením § 160 ods. 1 O.s.p. umožnil odporcom, vzhľadom k ich finančnej situácii, splácať dlh v mesačných splátkach. Návrh v časti o zaplatenie sumy 132,80 Eur zodpovedajúcej poplatkom za upomienky, ktoré sa dňom ich splatnosti stali súčasťou žalovanej istiny, zamietol, keď odkázal na znenie § 4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z.z.

platného v čase uzavretia zmluvy, podľa ktorého, ak nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky. Poplatky za upomienky neboli upravené priamo v zmluve o splátkovom úvere, ale v Sadzobníku poplatkov, ktorý netvorí neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o splátkovom úvere podpísanej. Navyše poplatok za upomienku vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané, teda nie je mu poskytnuté skutočné protiplnenie. Súd zamietol návrh aj v časti o zaplatenie sumy 145,94 Eur, ktorá predstavuje časť dlžných úrokov z omeškania, a to z dôvodu, že pri ich výpočte bola použitá úroková sadzba 26,40 % p.a., ktorá výška je v rozpore s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s Nar. vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení neskorších predpisov. Súdna prax je jednotná v tom, že zákonné ustanovenia upravujúce výšku úrokov z omeškania v občianskoprávných vzťahoch majú kogentnú povahu. Horná hranica úrokov z omeškania je zo zákona stanovená a jej prekročenie nie je prípustné. Zmluvné dojednanie o výške úrokov z omeškania, ktoré umožňuje veriteľovi aplikovať úrokovú sadzbu jednostranne určenú bez ohľadu na vôľu dlžníka, prípadne tiež v rozpore s občianskoprávnou úpravou úrokov z omeškania, je neprijateľné, pretože je v neprospech spotrebiteľa, ak ho ukracuje o právo na úrok z omeškania podľa občianskeho práva (§ 54 Občianskeho zákonníka). Z dôvodov uvedených vyššie súd v zmysle § 153 ods. 4 O.s.p. konštatoval vo výroku rozhodnutia neprijateľnosť zmluvnej podmienky, na základe ktorej boli neprijateľné úroky z omeškania uplatnené a návrh tejto časti zamietol.

Proti predmetnému rozsudku v zamietajúcej časti a v časti vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil a to tak, že odporcov 1 a 2 zaviazá spoločne a nerozdielne zaplatiť mu sumu 278,74 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,25 % ročne zo sumy 138,80 Eur od 5.7.2011 do zaplatenia spolu s náhradou trov prvostupňového a odvolacieho konania (tak ako budú vyčíslené právnym zástupcom), alternatívne aby ho zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne pre prípad potvrdenia rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti, pripustil dovolanie s odkazom na § 238 ods. 3 O.s.p. Poukázal opierajúc sa na popísané odvolacie námietky, že súd prvého stupňa nesprávne právne vec posúdil v otázke povahy základného právneho vzťahu založeného Zmluvou o splátkovom úvere (t.j. zmluvy o úvere podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka), pri hodnotení súčastí Zmluvy o splátkovom úvere dospel v rámci vykonávaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam v otázke Sadzobníka poplatkov a náhrad Slovenskej sporiteľne, a.s. účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy, ako súčasti Zmluvy o splátkovom úvere a nesprávne právne posúdil aj otázku neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých v Zmluve o splátkovom úvere. Tu odvolateľ poukázal na rozhodnutie Európskeho súdneho dvora sp. zn. C-472/10 ako aj na rozhodnutie Spolkového súdneho dvora sp. zn. KZR 2/07, keď z uvedených rozhodnutí zahraničných súdov v nadväznosti na ust. § 53 ods. 4 písm. i) Občianskeho zákonníka je zrejmé, že zmluvné dojednanie umožňujúce dodávateľovi jednostranne zmeniť náklady úveru nie je neplatné. K uvádzanému odvolateľ ďalej dopĺňa, že klient (teda aj žalovaní) majú vždy možnosť v prípade zmeny všeobecných obchodných podmienok alebo úverových podmienok zmluvu o splátkovom úvere vypovedať, t.j. ide o zmenu zmluvy mechanizmom a spôsobom, ktorý si zmluvné strany vopred dohodli. Ďalej dáva do pozornosti vo vzťahu k jednostrannej zmene podmienok zmluvy o splátkovom úvere tú skutočnosť, že možnosť jednostrannej zmeny zmluvy o splátkovom úvere si zmluvné strany výslovne a slobodne dohodli v samotnej zmluve o splátkovom úvere a preto sa zmluva o splátkovom úvere mení spôsobom dohodnutých v samotnej zmluve. Zmluvná podmienka umožňujúca právnenému predchodcovi za určitých podmienok zmeniť niektoré náležitosti zmluvy o splátkovom úvere (to aj výšku úrokovej sadzby, výšku poplatkov, výšku splátky), umožňuje mu poskytnúť úvery za nižšie náklady za aké by úvery poskytoval, ak by musel so vznikom všetkých negatívnych vplyvov rátať už pri vzniku úverového vzťahu. Odvolateľ namietal, že skutočnosť, že v prípade spotrebiteľskej zmluvy je možné dohodnúť úroky z omeškania najviac do výšky ustanovenej podľa predpisov občianskeho práva bola do slovenského právneho poriadku zavedená až novelou Obchodného zákonníka účinnou k 15.1.2009. Preto je napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa jeho názoru v priamom rozpore s platným právom a je teda nezákonný. Pokiaľ prvostupňový súd s odkazom na § 153 ods. 3 a 4 Občianskeho súdneho poriadku vyhlásil, že zmluva o splátkovom úvere obsahuje jednu neprijateľnú podmienku, v dôsledku čoho je takáto podmienka neplatná, prvostupňový súd počas konania ho nevyzval na vyjadrenie sa k skutočnosti, že podľa predbežného názoru prvostupňového súdu je táto podmienka obsiahnutá v zmluve neprijateľnou a či spôsobuje výraznú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa a či je ako taká podľa predbežného názoru prvostupňového súdu neprijateľná, v dôsledku čoho je neplatná. Takýmto postupom sa prvostupňový súd dopustil vady konania s odkazom na § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. Rozhodnutie súdu prvého stupňa v tejto časti tak považuje za prekvapujúce

súdne rozhodnutie a to aj preto, že súd prvého stupňa nepostupoval v súlade s ust. § 118 ods. 2 O.s.p., teda nesplnil si svoju povinnosť po úvodnom prednese strán uviesť, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli. Povinnosť súdu informovať a súčasne i vyzvať stranu sporu na vyjadrenie k zámeru súdu ex offio posúdiť zmluvnú podmienku ako nekalú konštatoval aj Európsky súdny dvor v právnej veci uvedenej pod sp. zn. C-742/11. Prvostupňový súd sa tak dopustil zásadnej vady v konaní, keď ho nevyzval na vyjadrenie sa k zamýšľanému vyhláseniu neprijateľnej podmienky ex offio, v dôsledku čoho prvostupňový súd porušil základnú zásadu civilného konania a to zásadu kontradiktórnosti civilného procesu, čím mu odňal možnosť konať pred súdom a tak svoje konanie a rozhodnutie vo veci samej zaťažil vadou nezákonnosti, preto je aj jeho výrok o neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedený v rozsudku nezákonný.

Odporcovia 1 a 2, ako aj vedľajší účastník na ich strane, odvolací návrh nepodali, k doručenému odvolaniu navrhovateľa sa písomne nevyjadřili.

Skôr, ako odvolací súd o odvolaní rozhodol, navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zastúpenia podaním zo dňa 11.3.2013 (zrejme 11.3.2014 - poznámka odvolacieho súdu), doručeným odvolaciu súdu dňa 12.3.2014, zobral návrh na začatie konania v časti o zaplatenie sumy 278,74 Eur spolu s úrokom z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 132,80 eur od 5.7.2011 do zaplatenia späť a žiadal odvolací súd, aby späťvzatie návrhu pripustil a zároveň aby zrušil rozhodnutie súdu prvého stupňa v časti zaplatenia sumy 278,74 Eur spolu s úrokom z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 132,80 eur od 5.7.2011 do zaplatenia (čo zodpovedá rozsahu jeho odvolania zo dňa 19.2.2014 proti rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti „Vo zvyšku súd návrh zamietá“ a súčasne „Súd určuje, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o splátkovom úvere č. 0252536282 uzatvorenej dňa 25.4.2005 medzi veriteľom Slovenská sporiteľňa, a.s. a dlžníkmi P. O., nar. XX.X.XXXX a J. O., nar. XX.X.XXXX v článku III. bod 7., prvá veta v znení: „Dlžník je povinný v prípade omeškania so splácaním pohľadávky z úveru, platiť úrok z omeškania vo výške určenej veriteľom zverejnením“ je neprijateľná) a konanie v tejto časti zastavil a o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkom nemá právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľ k čiastočnému späťvzatiu návrhu pripojil aj podanie odporcov 1 a 2 zo dňa 3.3.2014, z obsahu ktorého vyplýva ich súhlas so späťvzatím návrhu na začatie konania navrhovateľom. Na výzvu súdu prvého stupňa zo dňa 5.6.2014 vyslovil súhlas so späťvzatím návrhu na začatie konania navrhovateľom aj vedľajší účastník, podaním zo dňa 25.6.2014.

V priebehu odvolacieho konania bol navrhovateľ prostredníctvom právneho zastúpenia súdom výzvou zo dňa 30.7.2014, doručenou dňa 1.8.2014, vyzvaný, aby v lehote 10 dní odstránil rozpor v podaní označenom ako späťvzatie návrhu na začatie konania o zaplatenie sumy 278,74 Eur spolu s úrokom z omeškania 9,25% ročne zo sumy 132,80 Eur od 5.7.2011 do zaplatenia, z ktorého vyplýva aj návrh na zrušenie tej časti výroku rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 30.1.2014, č.k. 2C/104/2012-206, ktorou súd vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky, s návrhom na následné zastavenie konania, keď späťvzatie môže navrhovateľ uplatniť len vo vzťahu k svojmu návrhu, pričom neprijateľnosť zmluvnej podmienky súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku vyslovil bez návrhu. Bol teda vyzvaný, aby spresnil, na základe čoho žiada zrušiť aj túto výrokovú časť rozsudku súdu prvého stupňa, inak napadnutú odvolaním a či vzhľadom na čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania v rozsahu odvolaním napadnutej časti rozsudku, ktorou súd prvého stupňa návrh zamietol, na tomto odvolaní vo vzťahu k vysloveniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky súdom naďalej trváte (teda ako chcete naložiť s tou časťou výroku, ktorou súd vyslovil neprijateľnosť zmluvnej podmienky). Na predmetnú výzvu navrhovateľ nereagoval.

Podľa § 208 O.s.p., ak je návrh na začatie konania vzatý späť, keď už rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie nie je dosiaľ právoplatné, odvolací súd rozhodne o pripustení späťvzatia. Súd späťvzatie nepripustí, ak druhý účastník s tým nesúhlasí. Ak späťvzatie pripustí, odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvého stupňa a konanie zastaví.

Podľa § 222 ods. 2 O.s.p. odvolanie môže odvolací súd vybaviť aj tak, že pripustí vzatie návrhu na začatie konania späť alebo schváli zmier.

V danom prípade v čase, keď už o veci rozhodol súd prvého stupňa, ale jeho rozhodnutie v dôsledku podaného odvolania v zamietajúcej a určujúcej časti dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť, došlo zo strany navrhovateľa k späťvzatiu návrhu na začatie konania v časti o zaplatenie sumy 278,74 Eur spolu s úrokom z omeškania 9,25 % ročne zo sumy 132,80 eur od 5.7.2011 do zaplatenia. V predmetnej veci tak boli splnené predpoklady pre aplikáciu ustanovenia § 208 O.s.p., pretože v prípade späťvzatia návrhu na začatie konania, je rozhodnutím odvolacieho súdu o pripustení späťvzatia návrhu na začatie konania, zrušení napadnutého rozhodnutia a zastavení konania, vybavené tiež rozhodnutie o odvolaní. O odvolaní sa v takomto prípade už osobitne nerozhoduje.

Vzhľadom na dispozitívny úkon navrhovateľa, preto odvolací súd s použitím § 208 O.s.p., postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), späťvzatie návrhu na začatie konania v napadnutej zamietajúcej časti dotknutej odvolaním so súhlasom oboch odporcov a vedľajšieho účastníka pripustil, rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti (v napadnutej zamietajúcej časti) zrušil a konanie v tejto časti zastavil. Odvolací súd pritom nemohol akceptovať späťvzatie návrhu navrhovateľom v určovacej časti a jeho návrh zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa aj v napadnutej časti vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a konanie v tejto časti zastaviť. Späťvzatie môže navrhovateľ uplatniť len vo vzťahu k svojmu návrhu, pričom neprijateľnosť zmluvnej podmienky súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku vyslovil bez návrhu ex offo.

Pokiaľ ide o nespäťzatú a odvolaním napadnutú určovaciu časť rozsudku, Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky včítane závislého výroku o náhrade trov konania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a po oboznámení sa s obsahom spisu dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je v tejto časti dôvodné pre namietané tzv. prekvapivé rozhodnutie, v dôsledku čoho je nevyhnutné rozsudok súdu prvého stupňa v tejto časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Jednou z odvolacích námietok navrhovateľa, tu zásadnou, bolo namietanie, že ako účastníkovi konania mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, keď súd prvého stupňa sa dopustil zásadnej vady v konaní, keď ho nevyzval na vyjadrenie sa k zamýšľanému vyhláseniu neprijateľnej podmienky ex offo, v dôsledku čoho porušil základnú zásadu civilného konania a to zásadu kontradiktórnosti civilného procesu. Súd si napokon ani splnil povinnosť vyjadrenú v § 118 ods. 2 O.s.p., keď počas vedenia pojednávania neuviedol, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné.

Podľa § 100 ods. 1 veta tretia O.s.p. počas konania môže súd účastníkom uviesť, ako sa na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci.

Cit. ust. § 100 ods. 1 veta tretia O.s.p. bolo zavedené novelou O.s.p. zák. č.384/2008 Z.z. s účinnosťou od 15. 10. 2008. Cieľom zákonodarcu, ako to vyplýva z dôvodovej správy, bolo vytvoriť priestor účastníkom na náležitú právnu argumentáciu k právnomu posúdeniu veci súdom a garantovať, že nedôjde k tzv. prekvapivému rozhodnutiu. Je pravdou ale, že cit. ust. dáva súdu iba možnosť účastníkom uviesť ako sa na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností javí právne posúdenie veci a nezakotvuje povinnosť súdu pred rozhodnutím vo veci samej uviesť ako vec právne posúdi. Potreba účastníkom uviesť ako sa na základe doteraz tvrdených a preukazovaných skutočností súdu javí právne posúdenie veci bude závisieť od starostlivého posúdenia okolností každého jednotlivého prípadu. Oboznámiť účastníkov ako sa súdu javí právne posúdenie veci, aby sa predišlo prekvapivému nepredvídateľnému posúdeniu veci súdom, sa potom bude žiadať najmä v prípadoch, ak navrhovateľ vôbec neuvedie právnu kvalifikáciu žalobou uplatňovaného nároku ani odporca svojej obrany, príp. vec nesprávne právne kvalifikujú (čo však nie je daný prípad). Platí však, že účastník nie je povinný uviesť právnu kvalifikáciu žalobou uplatňovaného nároku (§79 O.s.p.) resp. obrany, keďže platí zásada „iura novit curia“ v zmysle ktorej, súd musí k v konaní tvrdeným a preukázaným skutočnostiam priradiť príslušné hmotnoprávne normy.

V zmysle § 118 ods. 2 O.s.p. po vykonaní úkonov podľa odseku 1 predseda senátu alebo samosudca podľa doterajších výsledkov konania uvedie, ktoré právne významné skutkové tvrdenia účastníkov je možné považovať za zhodné, ktoré právne významné skutkové tvrdenia zostali sporné a ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané a ktoré dôkazy súd nevykoná, aj keď ich účastníci navrhli.

Obdobné dôvody s cieľom predchádzať prekvapivým a nepredvídateľným rozhodnutiam viedli zákonodarcu v už cit. novele k prijatiu i cit. § 118 ods. 2 O.s.p. Z dôvodu predvídateľnosti postupu súdu a tým aj práva na spravodlivý súdny proces tu bola zakotvená povinnosť sudcu uviesť účastníkom rozsah sporných a nesporných skutočností a dokazovania. Toto oboznámenie má prebehnúť po úvode prvého pojednávania. Účastníkovi konania má tým byť vytvorená možnosť predvídať rozhodnutie súdu a tomu prispôbiť uplatňovanie - realizáciu svojich procesných oprávnení. Predvídateľnosť rozhodnutia a jeho účinkov je rovnako významná ako iné procesné postuláty; princípy legitímneho (oprávneného) očakávania a predvídateľnosti rozhodnutia sú totiž súčasťou právnej istoty - pojmového znaku právneho štátu.

Ako to vyplýva z obsahu zápisníc z pojednávania prvostupňový súd si povinnosť v zmysle cit. § 118 ods. 2 O.s.p. nespĺnil a účastníkov neinformoval o rozsahu sporných a nesporných skutočností a dokazovania, ani ich neinformoval v zmysle § 100 ods. 1 O.s.p. ako sa mu javí právne posúdenie veci. Rozhodnutie vo veci v napadnutej časti vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky je v danom prípade založené na ust. § 153 ods. 3, z ktorého vyplýva, že súd môže o neprijateľnosti podmienky použitej v spotrebiteľskej zmluve rozhodnúť tak na návrh ako aj bez návrhu. Predpokladmi na to, aby súd takto rozhodol aj bez návrhu je, že musí ísť o sporové konanie, v ktorom právny dôvod žaloby skutkovo a právne spočíva na spotrebiteľskej zmluve, pričom žalobcom môže byť spotrebiteľ, dodávateľ alebo aj združenie, výsledkom dokazovania je to, že podmienka alebo podmienky v spotrebiteľskej zmluve sú neprijateľné. Pokiaľ potom súd chce svoje rozhodnutie založiť na dôvodoch, ktoré uplatňuje ex offo, odvolací súd zhodne s odvolacou argumentáciou zastáva názor, že je nevyhnutné, z dôvodu vyhnutia sa tzv. prekvapivému súdному rozhodnutiu a tým odňatiu účastníkom možnosti konať pred súdom, splniť povinnosť vyplývajúcu súdu z cit. ust. § 118 ods. 2 O.s.p.

Spravodlivým prejednaním veci je súdne konanie, ktoré rešpektuje všetky procesné zásady a princípy, ktoré tvoria súčasť štruktúry základných ľudských práv a slobôd. Podľa nálezu Ústavného súdu I.ÚS 26/94 obsah práva na súdnu ochranu uvedený v čl. 46 ods. 1 Ústavy nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva na súdnu ochranu alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov. Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom je potom porušením Ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba potom rozumieť závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

S poukazom na uvedené je zrejmé, že pokiaľ prvostupňový súd nespĺnil zákonom uloženú obligatórnu povinnosť postupovať v zmysle cit. ust. § 118 ods. 2 O.s.p, dôsledku čoho vydal pre účastníkov nepredvídateľné a prekvapivé rozhodnutie, čo podľa navrhovateľa mu bránilo v konaní náležite argumentovať a navrhovať dôkazy, čím odňal účastníkom možnosť konať pred súdom. Táto procesná vada je odstrániteľná len zrušením rozhodnutia vydaného v konaní v ktorom k nej došlo. Obdobné stanovisko opakovane zaujal i NS SR napr. v rozhodnutiach 3Cdo 236/2010 a 3MCdo 18/2010. V dôsledku toho odvolací súd, vzhľadom na zásadu hospodárnosti konania už bez potreby zaobrania sa ďalšími odvolacími argumentmi navrhovateľa, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, včítane závislého výroku o náhrade trov konania, s použitím § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Povinnosťou prvostupňového súdu tak bude nariadiť vo veci pojednávanie, na ktorom najskôr odstráni vytknuté procesné nedostatky, poskytne priestor účastníkom na argumentáciu a návrhy na doplnenie dokazovania, a po doplnení dokazovania podľa naznačeného odvolacím súdom následne vo veci opätovne rozhodne. V novom rozhodnutí rozhodne i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.